

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Előterjesztő: Nógrádi Zoltán

Iktatószám: MH/MéH/2021.

Ügyintéző/Témafelelős: Dr. Pécsy Balázs/dr. Tóth Krisztián

Tárgy: Beszámoló Mórahalom Járás Egészségterve 2021. évi feladatainak megvalósításáról és az egészségterv 2022. évi feladatainak meghatározása

Melléklet:

- beszámoló,
- Mórahalom Járás Egészségterve 2021-2022. (2022. évi feladatok)

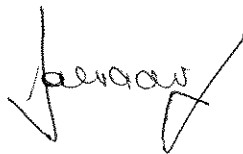
Jegyző:

Kabinet:

Pénzügy:

Polgármester:

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Tisztelt Képviselő-testület!

A járási egészségterv kidolgozásának és megvalósításának kötelezettségét az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény 2016. január első napján hatályba lépett módosítása írja elő (152/B. §). A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása (továbbiakban Társulás) a Mórahalom Járásra vonatkozó járási egészségterv elkészítésével a Mórahalmi Egészségfejlesztési Irodát (továbbiakban EFI) bízta meg.

A Társulás - a szenvedélybetegségekre, valamint az időskori demencia betegségekre vonatkozó intézkedési tervekkel kiegészített végleges tartalmú - Mórahalom Járás Egészségtervét a 2020.07.03-ai társulási tanácsülésén tárgyalta és azt a 43/2020. (VII.03.) Tkt határozatával fogadta el. Ezután a terv megtárgyalás és jóváhagyás céljából a mórahalmi járás összes tagtelepülése számára megküldésre került.

A társulás fenti határozatának értelmében a Mórahalmi Járási Egészségterv tárgyévre vonatkozó feladatainak végrehajtásáról szóló beszámolót és a következő év feladatait tartalmazó tervet a Társulási Tanács a tárgyév 11. havi társulási tanácsülésén tárgyalja meg és amennyiben az abban foglaltakkal egyet ért azt elfogadja, jóváhagyja.

Mórahalom Képviselő-testülete is a feladatok végrehajtásáról és a következő év operatív feladatairól évente a 11. havi ülésen beszámolási kötelezettséget írt elő a 201/2020. (XI.30.) számú PM határozat alapján.

Mórahalom Járás Egészségterve 2021. évi feladatainak megvalósításáról szóló beszámolót, és az egészségterv 2022. évi feladatainak meghatározását a Társulás a 44/2021. (XI.19.) Tkt. határozatával hagyta jóvá.

Az EFI pályázat 2021. júniusától az EFOP-1.8.19-17-2017-00019 azonosító számú projekt lezárásával fenntartási időszakába lépett, amelyet az EMMI támogat.

Az EMMI által megalkotott egységes feladatlista alapján az EFI elkészítette a 2021. évi Egészségfejlesztési Programtervét.

Az EFI 2021. évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladatokat – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – a Mórahalmi Járási Egészségtervvel összehangolva kell és javasolt megvalósítani.

Az Egészségfejlesztési Programterv és a Mórahalmi Járási Egészségterv feladatait egységben kell kezelni és egymásba kell integrálni, mivel a feladatok az EFI Egészségfejlesztési Programtervében kerültek meghatározásra a járás helyi sajátosságai alapján, amelyek a Mórahalmi Járási Egészségtervben is meghatározásra kerülnek.

Az operatív feladatokat javasolt járási kiemelt feladatoknak nevezni, mivel ezeket a járási stratégia kiemelt céljai határozzák meg.

I. Beszámolási kötelezettség a 2021. évi feladatok megvalósításáról:

A Képviselő-testület a feladatok végrehajtásáról évente a 11. havi ülésen beszámolási kötelezettséget írt elő.

A 2021-es évben a következő (operatív) feladatok kerültek meghatározásra az egészségtervben szereplő célok elérésének érdekében:

1. öngyilkosság megelőzésére irányuló feladatok ellátása

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

2. egészséges életmódot támogató programok megvalósítása
3. szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló feladatok megvalósítása
4. járási partneri együttműködés működtetése
5. járási egészség-problémalista aktualizálása a lakosok bevonásával
6. járási egészségkommunikáció folytatása
7. teljeskörű iskolai egészségfejlesztés támogatása
8. demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató feladatok

A 2021. évre meghatározott feladatokat és a 2021-ben történt előrehaladásokról szóló beszámolót tartalmazó dokumentumot tájékoztatás és jóváhagyás céljából a jelen előterjesztéshez csatoljuk.

II. Az Egészségterv 2022. évi feladatainak meghatározása:

Az EFI a Mórahalmi Járási Egészségterv 2022. évi járási kiemelt feladataiként az alábbi javaslatokat fogalmazta meg:

1. A 2021-ben meghatározott és javasolt célok folytatása,
2. A járás egészségképében szereplő pontok járásra vonatkozó relevanciájának, és kiemelésének eldöntése,
3. Az EFI 2021. évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladatok végzése a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Jelen előterjesztés mellékletében olvasható a 2021-2022. évi Mórahalmi Járási Egészségterv, amely a fentiekben ismertetett 2022. évre vonatkozó EFI javaslatokkal kiegészítésre került a dokumentum 16. oldalán (a hivatkozott részt sárga háttérrel jelöltük a dokumentumban).

Tisztelettel kérem a Képviselő-testületet, hogy a Mórahalmi Járási Egészségterv 2021. évi beszámolóját, valamint az egészségterv 2022. évre vonatkozóan tervezett feladatait vitassa meg és azokat, valamint az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Dr. Pécsy Balázs
ügyvezető

Határozati javaslat:

1. Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a „*Beszámoló Mórahalom Járás Egészségterve 2021. évi feladatainak megvalósításáról és az egészségterv 2022. évi feladatainak meghatározása*” tárgyú előterjesztést megismerte és annak alapján Mórahalom Járás Egészségterve 2021. évi feladatainak megvalósításáról szóló beszámolót, valamint az egészségterv 2022. évi feladatainak meghatározását a mellékletek szerint elfogadja.
2. Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri az Egészségfejlesztési Irodát, hogy folyamatosan gondoskodjon Mórahalom Járás Egészségtervében foglaltak – különös tekintettel az egészségterv 2021. és 2022. évi feladatainak – folyamatos és maradéktalan végrehajtásáról.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri továbbá az Egészségfejlesztési Iroda vezetőjét, hogy a tárgyévi feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót és a soron következő év feladatait terjessze a Képviselő-testület elé.

<u>Határidő:</u>	2. pontra: a tárgyév 12. havi Kt. ülése
<u>Felelős:</u>	2. pontra: Egészségfejlesztési Iroda vezetője
<u>Beszámolásra:</u>	a tárgyév 12. havi Kt. ülése

Erről értesítést kap:

1. Mórahalom város polgármestere
2. Mórahalom város jegyzője
3. Egészségfejlesztési Iroda vezetője
4. Irattár

Beszámoló 2020.10.30 és 2021.10.30. között történt előrehaladásokról

A 2021-es évben a következő operatív feladatok kerültek meghatározásra az egészségtervben szereplő célok elérésének érdekében:

1. öngyilkosság megelőzésére irányuló feladatok ellátása
2. egészséges életmódot támogató programok megvalósítása
3. szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló feladatok megvalósítása
4. járási partneri együttműködés működtetése
5. járási egészség-problémalista aktualizálása a lakosok bevonásával
6. járási egészségkommunikáció folytatása
7. teljeskörű iskolai egészségfejlesztés támogatása
8. demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató feladatok

Öngyilkosság megelőzésére irányuló feladatok ellátása

A Népegészségügyi Elemzési Központ Információs Rendszere (NEKIR) alapján az országos adatokhoz viszonyítva járásunkban a 65+ éves férfiak esetén 2,52-szer, míg azonos korosztályú nők esetén 1,47-szer magasabb az öngyilkossági halálozás. Az öngyilkosság hátterében többek között a magas és tartós stressz, kiégés, eredményes stressz-megküzdési stratégiák ismeretének hiánya, kezeletlen depresszió, kulturális és szociális tényezők egyaránt állhatnak.

2021-ben kiemelt feladat volt az öngyilkosság megelőzésére irányuló feladatok ellátása, így ezek részletesebben kerülnek bemutatásra.

Mentális (lelki) elsősegély alapjai Zoom előadást tartott a Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI) két alkalommal. A mentális elsősegély krízisállapotba került személyek felismerésére és megsegítésére kidolgozott módszer, amit szakmai háttértől és előzetes tudástól függetlenül bárki meg tud tanulni és alkalmazni. Azok a személyek, akik munkájuk során gyakran kerülnek más emberekkel kapcsolatba (pl. pedagógusok, egészségügyi dolgozók, lelkészek, postások, könyvtárosok), képessé válhatnak a későbbi lelki zavarok (pl. öngyilkosság) megelőzésére és az egyén megfelelő szakmai segítséghez juttatására. A mentális elsősegélynyújtás hatékonyságát az segíti, hogy:

- a krízisben lévő fokozottan nyitott a segítség elfogadására
- motivált, hogy beszélhessen a problémájáról
- erősen befolyásolható
- a legfontosabb az neki, hogy minél előbb megnyugodjon és csökkenjen a belső feszültsége.

Ezekre a megfigyelésekre építve olyan kommunikációs technikákat ismertettünk meg a résztvevőkkel, amiket krízishelyzetben bármikor hasznosítani tudnak.

„Kóstolj bele az egészségbe!” **teljeskörű iskolai egészségfejlesztés program** részeként a lelki egészség fejlesztése érdekében a programot befogadó iskolákban (Mórahalom, Ruzsa, Üllés, Zákányszék, Zsombó) tartott foglalkozást az EFI. Megbeszélésre került a lélek-személyiség-pszichológia fogalmak. Kard-pajzs játékkal a stressz lényegét

"Ki segít a segítőnek" címmel esetmegbeszélő csoportokat tartottunk tartott az EFI több alkalommal, több településen (Ásotthalom Mórahalom, Zákányszék) a szociális szférában dolgozók számára, kiegészítő-céllal, hozzájárulva a segítő szakmákban dolgozókra - a járványhelyzet miatt is - fokozottan nehezedő nyomás oldódásában. A csoport a munkavégzés kapcsán, a szakmai munka során felmerülő problémák megbeszélését tűzi ki célul. Ennek során a résztvevők útmutatást, tanácsot, visszajelzést kaphattak a saját átélt problémáikkal kapcsolatban, illetve alkalmat kaptak arra, hogy megosszák szakmai gondjaikat, elakadásaikat, nehézségeiket, szorongásaikat egymással és a csoportvezetővel. Ezen élménymegosztások hatására oldódhat a felgyülemlett stressz, feszültségek. Továbbá a résztvevők lehetőséget kaptak a szakmai szerepeik, motivációik átgondolásában, ezzel hozzásegítve őket a szakmai identitásnak, elkötelezettségnek, kompetenciáknak fejlesztésében, megerősítésében. Az alkalmak során többek között megbeszélésre kerültek kiscsoportos formában az olyan kérdések egy-egy eset kapcsán, hogy milyen érzések, gondolatok merülnek fel a résztvevőkben egy ismertetés kapcsán, mit tennének hasonló helyzetben, mint az esethez volt, hogyan kezelnék az adott helyzetet, szituációt, volt-e már hasonló élményük munkájuk során, mit tennének utólag másképp esetleg, stb. A pozitív visszajelzések alapján a hasonló jellegű csoportok szervezésére lenne igény a szociális szférában dolgozók részéről.

Az EFI facebook oldalán megjelenésekkel, valamint nyomtatott szóróanyagokkal a stresszel és depresszióval kapcsolatban edukációs **kommunikációt** végzett. Néhány példa:

DEPRESSZIÓ TÜNETEI #1

Örömré való képesség
csökkenése, elvesztése

Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda
Április 12.

"A mai posztban bemutatott gyakorlatok alkalmazása a stresszel összefüggő állapotok enyhítésére, lazításra, egy nyugodtabb belső állapot elérésére. Ez az állapot segít, hogy könnyebben helyt tudj állni a mindennapokban."

Forrás: Mely levegő Projekt

Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda
www.mohalmi.hu
info@mohalmi.hu

**TUDJA ÖN, HOGY...?
A DEPRESSZIÓ**

CONDOLJA ÁTI

- 1. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 2. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 3. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 4. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 5. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 6. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 7. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 8. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 9. A depresszió nem betegség, hanem állapot.
- 10. A depresszió nem betegség, hanem állapot.

**SEGÍTSÉGET KERESSE FEL
A DEPRESSZIÓ GYÓGYÍTHATÓ!**

Egészséges életmódot támogató programok megvalósítása

Az egészségi állapotot elsősorban életmódunk határozza meg. Az életmód, magatartás és viselkedés szoros összefüggésben személyiségünk megnyilvánulása cselekedeteinkben, hozzáállásunkban, kommunikációinkban, megjelenésünkben. Egyszerűen megfogalmazva az életmód minden olyan dolog amit, ahogyan, amiért és ahol teszünk a mindennapok során. Életmódi tényezők közül jelentős a táplálkozás, mozgás, káros szenvedélyek és lelki tényezők szerepe.

"Egy kis mozgás mindenkinek kell!" címmel személyesen (Ruzsa, Mórahalom, Forráskút, Üllés) és online tartott az EFI gerincgimnasztikát, pilatest és aerobicot.

"Óvodai lúdtalp torna a gyermekek egészségéért!" minden településen hat alkalommal megvalósult.

„Kóstolj bele az egészségbe!” teljeskörű iskolai egészségfejlesztés program célja a gyermekek egészséges életmódjának kialakítása. A programról részletesebben a későbbi részekben számolunk be.

"Egészségkonyha" címmel zoomon összesen 13 alkalommal tartottunk előadást Bőjtről, okostányérról és szuper élelmiszerekről. Személyesen Ruzsán salátakészítés történt dietetikussal a program keretében.

Online **„PszichÉlet-Szülőklub”** előadássorozatra minden kedves érdeklődőt vártunk, aki családtervezés előtt állt, gyermeket szeretett volna vagy már van gyermeke, és szerettek volna betekintést nyerni a pszichológia családi vonatkozásaiba.

Online és személyesen (Ásotthalom, Zákányszék, Pusztamérgecs, Ruzsa) **Szívbeteg és Cukorbeteg Klubját** valósítottuk meg 6-6 alkalommal.

Online és nyomtatott kommunikációs csatornáinkon, a MóraNet TV-ben folyamatos **egészséges életmóddal kapcsolatos kommunikációt** végeztünk.

Szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló feladatok megvalósítása

A szenvedélybetegségek olyan kóros viselkedésformák, amelyeket az egyén kényszeresen ismét, valamilyen vélt vagy valós szükséglet kielégítése céljából rombolva ezzel saját egészségét és környezetét (pl. család, társas kapcsolatok). Teljeskörű valós adatok nem állnak rendelkezésünkre a szenvedélybetegség számával kapcsolatban. A 2014-es európai lakossági egészségfelmérés eredményei alapján a magyar felnőtt lakosság 21%-a dohányzik, a 15 éves és idősebb magyar lakosság 7%-a fogyaszt alkoholos italokat napi rendszerességgel és kb. 380 ezer férfi és több mint 60 ezer nő tartozik hazánkban a nagyivók közé. A dohányzással és alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható közvetlen és közvetett halálozások száma komoly epidemiológia teher országunkon.

„Kóstolj bele az egészségbe!” teljeskörű iskolai egészségfejlesztés program keretében a függőséget (elsősorban alkohol, dohányzás, drog) az első interaktív foglalkozáson dolgozzuk fel.

Jakabos Boglárkával, a szenvedélybetegség nappali intézményének szakmai vezetőjével egyeztetve járásban működő önszorgató klubok indítására irányuló próbálkozások az érdeklődés hiányában nem valósultak meg. Ennek oka lehet a stigmatizáció, valamint az anonimitás megtartásának alacsony esélye miatti félelem, ugyanis a járásban élők a relatíve kis lélekszámú települések miatt ismerik a környezetükben élőket. Ezért online formában tartottunk egy ismertető beszélgetést **„Nyíltan a szenvedélybetegségekről”,**

amin anonim módon is részt vehettek betegek és hozzátartozók egyaránt. Egy szakmabeli személy vett részt rajta. A videót fizetett hirdetés formájában azonban közzétettük.

Járási partneri együttműködés működtetése

A járási szintű, interszektoriális együttműködés előmozdítása érdekében partneri együttműködés jön létre, ami egy olyan szervezetet jelent, amelyben egyenrangú résztvevők közös célért, közösen cselekszenek. A polgármesterek települési felelősöket kértek fel, akiknek feladata a havi partneri együttműködési üléseken való aktív részvétel és a település helyi adottságainak megfelelően az egészségterv megvalósításának elősegítése. Az ülések online formában kerültek megtartásra az EFI koordinálásával. Érintett témák voltak: népegészségügyi szűrővizsgálatok átmeneti szünettetése; aktuálisan zajló egészségfejlesztési programok ismertetése; hátrányos helyzetű csoportok elérésének lehetősége a településeken; munkahelyi egészségfejlesztés; öngyilkosság; lelki elsősegélynyújtás képzés; köztünk élnek programsorozat, stb.

Járási egészség-problémalista aktualizálása a lakosok bevonásával

A 2020-as évben célként tűztük ki egy valós adatszolgáltatáson alapuló, egészségmutatókra vonatkozó reprezentatív helyzetfelmérést. A reprezentatív felmérés jelentős humán és pénzbeli erőforrást igényelne (pl. kérdőívek kidolgozása, reprezentativitás érdekében megfelelő célcsoport lista felállítása, célszemélyek értesítése és felkeresése, kikérdezők kiképzése, kérdőívek felvétele, adatelemzése, interpretálása). Ezek alapján nem tartjuk jelenleg megvalósíthatónak ezen célkitűzést. A NEKIR mutatók figyelembevétele javasolt a hosszú távú eredmények követésére.

A lakosság bevonásával történő problémák feltárására a járványhelyzet alapján online formában, majd később személyesen egyéni és/vagy fókuszcsoport módszerekkel lehetséges majd. A rövid online kérdőívet a partneri együttműködés összeállította, végleges jóváhagyásra és publikálásra még nem került. Pilot jelleggel szűkebb csoportban megosztásra került, nyolc válasz érkezett eddig. A kérdőív elérhetősége: <https://forms.gle/uorHMKf8EqabADVd9>

Járási egészségkommunikáció folytatása

Online és nyomtatott kommunikációs csatornáin, a MóraNet TV-ben folyamatos kommunikációt folytatott az EFI.

Az egységes egészség-kommunikáció érdekében járási médiahálózat jött létre, amin keresztül nyomtatott és elektronikus tartalmak megosztása lehetséges a járási lakosok széleskörű elérésével. Települési szinten felmérés történt a helyi újság megjelenéssel, plakátos- és szórólapozási lehetőséggel, online tartalmakkal kapcsolatban. Minden járási település csatlakozott a hálózathoz.

Teljeskörű iskolai egészségfejlesztés támogatása

Gyermekkorban alakulnak ki a tudás, ismeretek, készségek, környezet alapján azok a viselkedésmintázatok, amelyek meghatározzák egészségünket. A teljeskörű iskolai

egészségfejlesztés (TIE) az egészség megőrzését, fejlesztését, a betegségek hatékony megelőzését, az egészségtudatos magatartást és az egészségtudományok ismeretén alapuló szemléletet elősegítő tevékenységek összessége, amelyek az egészséges életmód kialakulásának zálogai. Az EFI által a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés bevezetése az összes településen megtörtént korábban az iskolai igények, valamint lehetőségek alapján eltérő intenzitással és gyakorisággal. Az idei évben következő településeken tartottunk foglalkozást: Mórahalom, Ruzsa, Üllés, Zákányszék, Zsombó.

A „Kóstolj bele az Egészségbe” tematikus programsorozatban a 3. és 7. osztályokban 45 perces időtartamban az egészség, táplálkozás, mozgás és lelki egészség témaköröket dolgoztuk fel részvételen alapú interaktív feladatokkal és megbeszélésekkel. A közösség erősítése érdekében az első alkalommal „Találj valakit, aki...” játékkal történt meg a „jégtörés” az EFI munkatárs és a tanulói közösség között. Itt olyan személyes tulajdonságok, jellemzők is felszínre kerültek, amit az osztálytársak eddig még nem ismertek egymásról. Az első alkalomtól kezdve a következő csoportszabályokat erősítettük: saját gondolatokra vagyunk kíváncsiak és sok esetben egyértelmű jó vagy rossz válasz nincs (egyértelmű helytelen vagy rossz válasz esetén a szakmai korrekció megtörtént); jelentkezéssel kérhetnek szót; a másikat türelmesen és csöndben végig hallgatjuk. Az egészség testi, lelki és szociális dimenzióit fényképek tanulók által történő önálló elemzésével ismertettük meg. A képek megtárgyalása során az Egészségügyi Világszervezet (WHO) egészség fogalmának megtanulása mellett érintettük a vírusok szerepét a megfázásban, pollenallergiát, dohányzást, alkohol betegséget, droghasználatot, függőséget, cukorbetegséget, elhízást és annak következményeit, gyermekkori gyengén látását, kancsalságot. Csomagoló papírra montázst készítettek a diákok és a képek alapján üzeneteket fogalmaztak meg társainak, családjuknak azzal kapcsolatban, hogyan őrizhetik meg egészségüket. A táplálkozás kapcsán a makro- és mikrotápanyagok megismertetése történt. A diákoknak önállóan el kellett döntenie egy-egy fényképen megjelenített élelmiszerről, hogy elsősorban szénhidrátot, fehérjét vagy zsírt tartalmaz. Becsukott szemmel búzát, kukoricát és rizsszemeket kellett felismerniük. Megismertettük velük a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége által kidolgozott Okostányért. Kis csoportokban az Okostányér alapján össze kellett állítaniuk egy-egy egészséges főétkezést. A végén kvíz segítségével mértük fel az ismereteket. A mozgás téma feldolgozásánál rövid videó bemutatásával összegyűjtöttük a mozgásban szerepet játszó szerveket és a mozgás testünkre gyakorolt kedvező hatásait. Pulzus mérés történt egy rövid tornagyakorlat előtt és után. Szabadidős mozgásformákat gyűjtöttünk össze. Gerincvédelem erősítése érdekében a helyes széken történő ülés bemutatásra került, valamint a gerincferdülést mutattuk be a tanulóknak. A lelki egészség témánál „James Bond” játékkal mutattunk rá a lelki egészségre létére. Az alapérzelmek képi, fogalmi és különböző szóbeli kifejezési formáit interaktívan dolgoztuk fel. Kard-pajzs játékkal a stressz fogalmával ismerkedtünk meg, majd összegyűjtöttünk stresszcsökkentő lehetőségeket. Végül légzési gyakorlatot, mint relaxációs módszert végeztünk közösen. Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás és újraélesztés alapjait demonstrációs eszközökkel gyakorolva sajátítottuk el.

Demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató feladatok

A demencia egy olyan tünetegyüttes, amit az emlékezés-, gondolkodás- és emocionális önszabályozás zavara jellemez, és leggyakoribb oka az Alzheimer-kór. Az életkor előrehaladtával a demencia megjelenése nő, így öregedő társadalmunkban az esetszám emelkedik. Kb. 200.000 ember él Magyarországon valamilyen fokú demenciával. Az Alzheimer típusú demencia folyamatosan alakul ki és súlyosbodik, gyógyítani nem tudjuk, de a folyamatot lassítani igen. Ezért fontos a minél hamarabbi felismerés, akár már az enyhe kognitív zavar stádiumában is.

A 60 év feletti aránya a népességben belül folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. A az EFI a következő fejlesztő programokat végezte senior átmozgató **gyógytorna** gyógytornász vezetésével; segítő **beszélgetés** senioroknak mentális egészség megőrzésére pszichológus vezetésével, **"játékos ember klubfoglalkozás"**. Az idősekkel való közös egészségfejlesztési munka színesíti a járásban élő idős emberek mindennapjait, óvja egészségüket, közösségben tartja őket és ezáltal hozzájárul a demencia megelőzéséhez. A járványhelyzet korlátozta ezen programok megvalósíthatóságát.

A Nemzeti Népegészségügyi Központtól **„Nyíltan a demenciáról”** című tájékoztató anyag került beszerzésre digitális formában, amit az EFI facebook oldalon közzétettünk.

A széleskörű lakossági szűrés a **Montreal Kognitív Felmérés** (MoCA) kérdőívvel még nem kezdődött meg. Ehhez szükséges lenne előtte az egyes érintettekkel (pl. EFI, alapellátás, pszichiátriai szakellátás, szociális ellátás) történő közös partneri egyeztetés a betegutak kijelölése érdekében. A kiszűrt személyek az elvégzett teszttel és az EFI által szerkesztett ismertetővel háziorvosuknál jelentkeznének, akik a szükséges labor- és egyéb vizsgálatok elvégzése után a kiszűrt személyeket a Pszichiátriai Klinika memóriaambulanciájára utalnánk. A szakellátásban a szellemi hanyatlást lassító gyógyszeres terápia megkezdődik az alapellátási gondozással és szociális ellátással szorosan együttműködve.

Móráhalom Járás Egészségterve

2021-2022

Tartalomjegyzék	
Preambulum/bevezető	5
Egészségterv részei.....	7

1. Járás helyi sajátosságai	7
1.1 Egészségkép	8
1.1.1. A járás demográfiai jellemzését.....	8
1.1.2. Születésekre, halálozásokra, el- és beköltözésre vonatkozó adatokat, és ezek egyenlegei.....	8
1.1.3. A járás helyzetét a kommunális szolgáltatásokat jellemző adatokon keresztül szemlélve	8
1.1.4. A járás lakosságának egészségi helyzetének jellemzését.	8
1.1.5. A járás lakosságának életmódjának jellemzését.	8
1.1.6. A járás mentálhigiénés helyzet jellemzését.....	9
1.1.7. A járási életkörülmények jellemzését.....	9
1.1.8. A járás szociális, gazdasági feltételek, körülmények jellemzését.....	9
1.1.9. A járás természetes és épített környezet állapotának jellemzését.	9
1.1.10. A járás lakosságának társadalmi egyenlőtlenségek jellemzését.	10
1.1.11. A járás infrastruktúra jellemzését.	10
1.1.12. A járás egészségügyi ellátás intézményeinek jellemzését.	10
1.1.13. A járás helyi segítő hálózat feltérképezése és jellemzését.....	10
1.1.14. A lakosság egészségi helyzetének jellemzése.....	10
1.2. Szükségletek és igények.....	12
1.3. Szereplők	13
2. Járási stratégia	13
2.1. Rövid és középtávú célok:	13
2.2. Hosszútávon elérhető célok:.....	14
2.3. Járási stratégia kiemelt céljai	14
2.3.1. 2020 évben,	14
2.3.2. 2021 évben	15
2.3.3. 2022 évre (EFI által javasolt)	16
3. Intézkedési feladatok/Egészségfejlesztési Programterv	16
Az EFI 2021 évi teljes Egészségfejlesztési Programterve:.....	17
1. Közösségi egészségfejlesztési szolgáltatások.....	17
1.1. Gyermekek tervező, illetve gyermekes családokra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításában való részvétel (Részben LEK program) ...	17
1.2. Idősebb (különösen a 65 éves és afeletti) korosztályra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel	17
1.3. Szociálisan hátrányos helyzetűekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása	17
1.4. Krónikus betegekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel	17

1.5.	Egészségkockázatok csökkentésére irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel (a járványügyi feltételek mindenkor betartásával online és jelenléti formában – a szabadtéren végezhető programok preferálásával)	17
1.6.	Köznevelési intézmények egészségfejlesztési tevékenységének szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel	18
1.7.	Munkahelyi egészségfejlesztés szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel (LEK program)	18
1.8.	Szülői készségek fejlesztése (LEK program)	19
1.9.	Mentális egészségfejlesztés (LEK program)	19
1.10.	Depresszió és öngyilkosság megelőzési programok megvalósítása (LEK program)	19
2.	Egyéni egészségfejlesztési szolgáltatások	19
2.1.	Egyéni kockázati felmérés standard mérőeszközök segítségével: testtömegindex meghatározás, háskőrfogat mérés, dohányzási szokás felmérése alkoholfogyasztási szokás felmérése, mentális egészség felmérése	19
2.2.	Egyéni kockázatfelmérés eredménye alapján, szükség esetén rövid intervenció vagy alapellátás, szakellátás felé történő irányítás	20
3.	Egészségkommunikáció	20
3.1.	Internetes megjelenés (pl. honlap, oldal, közösségi média) működtetése, folyamatos frissítése	20
3.2.	Egészséges életmódra vonatkozó egészségkommunikáció, szervezett szűrésre történő mozgósítás és szolgáltatásba irányítás	20
3.3.	Egészséges életmódra vonatkozó ismeretterjesztő előadások szervezése	20
3.4.	EFI tevékenységéről rendezvényeken történő tájékoztatók megtartása (online formában)	20
3.5.	Helyi egészségkommunikációs kampányok megvalósítása, részvétel országos kampányokban	20
4.	Együttműködés	21
4.1.	A járásban egészségfejlesztésben tevékenykedők, illetve potenciálisan bevonhatók elérhetőségi adatbázisának aktualizálása	21
4.2.	Érdekcsoporttérkép aktualizálása	21
4.3.	Járási egészségszövetségek, egészségügyi és interszektoriális együttműködések kialakításának kezdeményezése (kiemelten az alapellátással, a kormányhivatalok népegészségügyi feladatokat ellátó szervezeti egységeivel, az önkormányzatokkal, oktatási intézményrendszerrel), működtetésében való részvétel	21
4.4.	Egészségfejlesztéssel kapcsolatos lakossági igények felmérése, gyűjtése	22
4.5.	Járási egészségtervek készítésének szükség szerinti kezdeményezése, készítésében, megvalósításban való részvétel	22
4.6.	Területi EFI-csoport kialakításában és működtetésében való részvétel	22
4.7.	EFI munkatársak központi szakmai továbbképzésen vagy tréningen való részvétele	22
3.1.	Jóváhagyott intézkedési feladatok	23
3.1.1.	2020 évi járási kiemelt feladatok	23

3.1.2.	2021 évi járási kiemelt feladatok	23
3.2.	Javasolt intézkedési feladatok.....	24
3.2.1.	2022 évi járási kiemelt (operatív) feladatok	24
4.	Ellenőrzés és nyomon követés.....	24
4.1.	Ellenőrzés.....	24
4.2.	Nyomon követés	25

Mórahalom Járás Egészségterve

2021

Preambulum/bevezető

Magyarország Alaptörvénye (XX. cikk (1) bekezdés) deklarálja, hogy „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”. Az egészség elvesztése esetén tekintünk rá, mint értékre és megőrzésére nem törekszünk kellő mértékben. Hazánkban ezek is lehetnek az okai annak, hogy a várható élettartam öt évvel alacsonyabb az uniós átlagnál és a magyar férfiak hét évvel rövidebb ideig élnek, mint a nők. A képet tovább súlyosbítja, hogy Magyarországon három évvel alacsonyabb az egészségben eltöltött évek száma az uniós átlaghoz viszonyítva és a magyaroknak nem sokkal több, mint a fele tartja magát egészségesnek.

A lakosság egészségi állapotának javítása az egészség megőrzésével és a betegség megelőzésével is elérhetőek, és ezek társadalmi tevékenységeknek kellene, hogy legyenek, ezt nevezünk népegészségügynek. A népegészségügy feladata, hogy meghatározza a célokat és azok eléréséhez stratégiai tervezés alapján módszeres megvalósítási programot hozzon létre. Fontos megjegyezni és hangsúlyozni, hogy az egészségi állapotot nem csak egészségügyi tényezők befolyásolják.

A járási szintű koherens népegészségügyi gondolkodásnak alapfeltétele egy mindenki számára érthető, egységes egészségfogalom használata. Az Egészség, mint fogalom definiálása érdekében az Egészségügyi Világszervezet 1948-as egészség meghatározásait javasolt használni, miszerint „Az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota, nem pusztán a betegség vagy fogyatékosság hiánya.” A feladatok felállítása és megvalósítása során a testi (fizikális), a lelki (szellemi) és a szociális (társadalmi-környezeti) aspektusokat egyaránt figyelembe kell venni.

Jogszabályi háttér. A járási egészségterv kidolgozásának kötelezettségét az egészségügyről szóló, 1997. évi CLIV törvény 2016. január első napján hatályba lépett módosítása írja elő (152/B. §): „a járásra, illetve a fővárosban a fővárosi kerületre vonatkozóan – azon járásokban, ahol működik egészségfejlesztési iroda, az egészségfejlesztési irodák bevonásával – a járásszékhely város önkormányzata a területileg érintett települési önkormányzatokkal vagy azok társulásaival egészségtervet [a továbbiakban: járási (fővárosi kerületi) egészségterv] dolgoz ki, illetve gondoskodik az abban foglaltak megvalósításáról, amelynek során együttműködik a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalával, az

alapellátást és a szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, valamint az egyéb érintett ágazatok szereplőivel ”.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulását jelenleg kilenc település alkotja: Ásotthalom, Bordány, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Ruzsa, Üllés, Zákányszék. A járás egyetlen városa Mórahalom, amely központi fekvésénél fogva a kistérségi együttműködés központja is. Zsombó 2013-ben csatlakozott a Mórahalmi Kistérséghez, amikor is teljessé vált a Mórahalmi Járás településközössége közel 30.000 fős lakosságával.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása (továbbá Társulás) a népegészségügyi szemlélet megerősítésének fontosságát szem előtt tartva megbízta a Mórahalmi Egészségfejlesztési Irodát (továbbá EFI) egy járási szintű egészségterv kidolgozására, hogy „Összefogásban Egészségünkért”, nevű Mórahalmi Járási Egészségterv elkötelezetten javítsa a járás lakosainak egészségét.

2018. tavaszán indult el a Mórahalmi Egészségfejlesztési Iroda (EFI), „Egészségfejlesztés a Homokhátságon” című EFOP-1.8.19-17-2017-00019 azonosító számú projekt finanszírozásában, melynek célja a Mórahalmi Járásban élők testi-, lelki- és szociális jólétének, egészségének javítása, valamint fejlesztése. A pályázati programterv szerinti tevékenységek megvalósítását és a rendszeres EFI feladatok teljesítését végzi. Pszichológusból, gyógytornászból, dietetikusból és szociális munkásból álló szakmai EFI csapat célkitűzése, hogy tudást adjon át, készségeket alakítson ki és programlehetőségeket biztosítson, amiknek célja, hogy a járásban élők megőrizhessék és fejleszthessék egészségüket.

A járási egészségterv közös népegészségügyi feladatokat határoz meg, melyek egyik elsődleges feladata az egészséges életmód kialakításának ösztönzése.

A népegészségügyi célok elérését segíti az összehangolt, országosan egységes iránymutatás, ezért az EFI-k által végzett tevékenységek eredményességének növelése érdekében minden EFI-re vonatkozóan egységes feladat lista került megalkotásra 2021 márciusában, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) által. Az EMMI az EFI-k működésért, irányításáért és támogatásáért felelős minisztérium.

Az EFI pályázat 2021 júniusától, az EFOP-1.8.19-17-2017-00019 azonosító számú projekt lezárásával, fenntartási időszakába lépett, melyet az EMMI támogat.

Az EMMI által megalkotott egységes feladatlista alapján az EFI elkészítette a 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervét.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása (továbbiakban Társulás) a Mórahalom Járással kapcsolatos járási egészségterv elkészítésével a Mórahalmi Egészségfejlesztési Irodát (továbbiakban EFI) bízta meg.

A Társulási Tanács a tárgyévre vonatkozó Mórahalmi Járási Egészségtervét évente a 11. havi ülésen megtárgyalja abban foglaltakat egyetértés esetén elfogadja és jóváhagyja.

A Társulási Tanács a tárgyévet megelőző egészségtervben megfogalmazott feladatok végrehajtásáról és a tárgyév egészségtervében megfogalmazott következő évi feladatairól évente a 11. havi ülésen beszámolási kötelezettséget írt elő.

Az EFI 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladatait – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – a Mórahalmi Járási Egészségtervvel összehangolva kell megvalósítani.

Az Egészségfejlesztési Programterv és a Mórahalmi Járási Egészségterv feladatait egységben kell kezelni és egymásba kell integrálni, mivel a feladatok az EFI Egészségfejlesztési Programtervében kerültek meghatározásra a járás helyi sajátosságai alapján, amelyek a Mórahalmi Járási Egészségtervben kerülnek meghatározásra.

Az operatív feladatokat javasolt járási kiemelt feladatoknak nevezni, mivel ezeket a járási stratégia kiemelt céljai határozzák meg.

Egészségterv részei

Az egészségterv megalkotása komplex folyamat, mely állandóan változik, és megújul, és részei egymásra hatást gyakorolnak. A terv kialakítása érdekében ismerni kell a **járási helyi sajátosságait**. A megismert tudás alapján kell kialakítani a **stratégiát**, hogy megfelelő **intézkedési feladatokat** lehessen összeállítani. Az összeállított intézkedési feladatokat **ellenőrizni** kell és a járásra gyakorolt hatásait **nyomon kell követni**.

Terv főbb részei:

1. Járási helyi sajátosságai
2. Járási stratégia
3. Intézkedési feladatok
4. Ellenőrzés és nyomon követés

1. Járás helyi sajátosságai

A helyi sajátosságok megismerése érdekében tájékozódni kell az aktuális egészségképről, fel kell mérni a helyi szükségleteket és igényeket, be kell azonosítani a szereplőket.

- 1 Egészségkép
- 2 Szükségletek és igények.
- 3 Szereplők

1.1 Egészségkép

A feladatok felállítása és megvalósítása során a testi (fizikális), a lelki (szellemi) és a szociális (társadalmi-környezeti) aspektusokat egyaránt figyelembe kell venni. Az egészségkép a járásban élőknek nem csak egészségi (testi) helyzetéről adhat felvilágosítást tájékoztatást, hanem bemutathatja többek között a járásban élők, szociális helyzetét, az egészségügyi és környezeti viszonyait is.

A lakosok egészségi állapotát leginkább befolyásoló tényezők az életmód, majd a genetika (öröklött tulajdonságok), a környezet és legvégül az egészségügyi ellátó rendszer. Ebből adódóan az egészséges életmód és az egészséges környezet kialakításának támogatásával jelentősen javítható a lakosság egészsége.

Mit tartalmaz egy mindenre kiterjedő Egészségkép

1.1.1. A járás demográfiai jellemzését

Ide tartozik például a lakosság száma, kor, nem, életkori korcsoportok szerinti összetétele.

1.1.2. Születésekre, halálozásokra, el- és beköltözésre vonatkozó adatokat, és ezek egyenlegei

1.1.3. A járás helyzetét a kommunális szolgáltatásokat jellemző adatokon keresztül szemlélve

Ide tartozik például a lakóházak száma, esetleg építése évenként, a vezetékes vízellátásba, gázellátásba bekötött lakások száma, illetve aránya, a szennyvízcsatornával ellátott lakások aránya, a hulladékgyűjtés helyzete, stb

1.1.4. A járás lakosságának egészségi helyzetének jellemzését.

Ide tartoznak például a megbetegedésre, a halálozásra, az orvoshoz fordulásra vonatkozó adatok, azok jellegzetességei.

1.1.5. A járás lakosságának életmódjának jellemzését.

Ide tartoznak például a káros szenvedélyek elterjedtségére (dohányzás, alkohol, esetleg kábítószer-fogyasztás) utaló adatok, illetve az egészséges életmódot támogató szokásokra vonatkozó megállapítások (szabadidős sportok, a táplálkozási szokásokra vonatkozó ismeretek stb.).

Életmód alatt az emberek olyan tevékenységi magatartási rendszerét értjük, amelyek a mindennapi életükben rendszeresen megnyilvánulnak. A betegségek

kialakulásában szerepet játszó tényezők legnagyobb része életmódhoz köthető. A leggyakoribb befolyásolható rizikófaktorok:

- egészségtelen táplálkozás (rendszeretelenség; nem kellő gyakoriság; túlzott energiabevitel; zsírban és koleszterinben gazdag ételek fogyasztása; kevés zöldség és gyümölcs fogyasztása stb.)
- dohányzás
- túlzott mértékű alkoholfogyasztás
- rendszeres testmozgás hiánya
- túlsúly, elhízás
- állandósult stressz
- kezeletlen magas vérnyomás
- szűrővizsgálatokon való részvétel hiánya
- rendszeres orvos-beteg találkozás hiánya - egészségértés hiánya

1.1.6. A járás mentálhigiénés helyzet jellemzését.

Ide tartoznak például az idős korosztály problémái (magány, kiszolgáltatottságból adódó depresszió, önérvényesítési képesség csökkenése), a hátrányos helyzetű gyerekek (szociális nehézségek, született idegrendszeri károsodások, pszichés zavarok), a szociálisan nehéz helyzetben lévő családok (betegség, gyermekeiket egyedül nevelő szülők), öngyilkosság, alkoholfogyasztás problémái stb.

1.1.7. A járási életkörülmények jellemzését.

Ide tartoznak például a lakásviszonyokat jellemző adatok (pl. laksűrűség, szobaszám, komfortfokozat stb.), az ellátásra vonatkozó adatok (pl. boltok száma, jellege, mozi stb.).

1.1.8. A járás szociális, gazdasági feltételek, körülmények jellemzését.

Ide tartoznak például a közoktatás, a foglalkoztatás, a jövedelem, a bűnözés, a kulturális szolgáltatások témái, de ide tartoznak a munkalehetőségekre, az ingázás sajátosságaira vonatkozó adatok is stb.

A hátrányos szociális helyzet növeli a rizikófaktoroknak való kitettségét.

1.1.9. A járás természetes és épített környezet állapotának jellemzését.

Ide tartoznak például a természetes környezet állapotát jellemző adatok (levegő- és vízminőség, környezeti zaj, ezek forrásainak jellemzése stb.). Az épített környezet

állapotát jellemzik például a település egyes részei közötti különbségek, a "lerobbant" területek leírása stb.

1.1.10. A járás lakosságának társadalmi egyenlőtlenségek jellemzését.

Ide tartoznak például az etnikai kisebbségekre vonatkozó adatok, a szociális segélyezésben, közgyógyellátásban, munkanélküli ellátásban stb. részesülők.

1.1.11. A járás infrastruktúra jellemzését.

Ide tartoznak például a település megközelíthetőségét (szilárd burkolatú úttest, vasúti összeköttetés, rendszeres buszjáratok), a telefonellátottságát, a helyi kommunikációs lehetőségeket (pl. rendszeresen megjelenő nyomtatott kiadvány, települési kábeltelevízió) leíró adatok stb.

1.1.12. A járás egészségügyi ellátás intézményeinek jellemzését.

Ide tartoznak például az ellátást nyújtó szolgáltatók és a kapacitás leírása (orvosok, védőnők száma, rendelők jellemzése, a szakellátás hozzáférhetősége stb.)

1.1.13. A járás helyi segítő hálózat feltérképezése és jellemzését.

Ide tartoznak a problémák és feladatok megoldásában résztvevő professzionális segítőik (házi orvos, védőnő, óvónő, pedagógus stb.), a civil segítőik (a sport, a kultúra, a hitélet területéről, stb.), támogatási szándékot mutató egyéb személyek, alapítványok, vállalkozók, illetve a település által elérhető külső erőforrások (támogatást adni tudó szakmai csoportok, intézmények, stb.).

Jelen egészségkép egyik fő része a lakosság egészségi helyzetének jellemzése. (1.1.4)

1.1.14. A lakosság egészségi helyzetének jellemzése

A járás lakosságának egészségi helyzetét a központi adatbázisokból lehet megismerni. A járási egészségproblémák megismeréséhez az EFI a Népegészségügyi Elemzési Központ Információs Rendszeréhez csatlakozott (NEKIR), és a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) valamint a NEKIR adatainkat elemezte, és elemezi a jövőben is.

A Központi Statisztikai Hivatal 2018-as adatai alapján, Magyarországon a vezető halálokok:

1. szív- és érrendszeri megbetegedések
2. rosszindulatú daganatos megbetegedések
3. légzőszervrendszeri megbetegedések

Mórahalmom járásban a halálloki struktúra azonos, azonban a Csongrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztálynak 2018-as Tájékoztatója szerint az országos szinthez képest mindhárom ok esetén a halálozási arány alacsonyabb járásunkban. Kiemelendő, hogy a rosszindulatú daganatos megbetegedések okozta halálozás aránya az országos adatokhoz képest a megyén belül a mórachalmi járásban a legalacsonyabb.

Az alábbi táblázatban a Népegészségügyi Elemzési Központ Információs Rendszerében (NEKIR) elérhető adatokat elemezte az EFI. Az országos adatokhoz viszonyítva a járás mutatói az alábbi korcsoportokban és halállokokban kedvezőtlenek (minél nagyobb a standardizált halálozási hányados /SHH/ érték annál kedvezőtlenebb a járási adat):

Korcsoport	Halállok	SHH érték
0-x éves férfiak	Esések (BNO-10.:W00-W19)	1.69
	Balesetek (BNO-10.:V01-X59)	1.53
	Külső okok (BNO-10.:V01-Y98)	1.46
	Öngyilkosság (BNO-10.:X60-X84)	1.39
	Közlekedési balesetek (BNO-10.:V01-V99)	1.38
	Alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozás	1.22
	Alkoholos májsugor (BNO-10.:K70)	1.12
	Emésztőrendszer betegségei (BNO-10.:K00-K93)	1.04
0-x éves nő	Heveny szívinfarktus (BNO-10.:I21-I22)	1.68
	Ajak, szájüreg és a garat rosszindulatú daganata (BNO-10.:C00-C14)	1.63
	Méhnyak rosszindulatú daganata (BNO-10.:C53)	1.15
	Külső okok (BNO-10.:V01-Y98)	1.08
	Balesetek (BNO-10.:V01-X59)	1.08
25-64 éves férfiak	Bőr rosszindulatú melanómája (BNO-10.:C43)	2.58
	Közlekedési balesetek (BNO-10.:V01-V99)	1.69
	Balesetek (BNO-10.:V01-X59)	1.25
	Emésztőrendszer betegségei (BNO-10.:K00-K93)	1.21
	Alkoholos májsugor (BNO-10.:K70)	1.21
	Külső okok (BNO-10.:V01-Y98)	1.12
	Alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozás	1.09
25-64 éves nők	Bőr rosszindulatú melanómája (BNO-10.:C43)	2.36
	Közlekedési balesetek (BNO-10.:V01-V99)	2.27
	Balesetek (BNO-10.:V01-X59)	1.77
	Emésztőrendszer betegségei (BNO-10.:K00-K93)	1.59
	Alkoholos májsugor (BNO-10.:K70)	1.31
	Külső okok (BNO-10.:V01-Y98)	1.18
	Alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozás	1.08
65+ éves férfiak	Öngyilkosság (BNO-10.:X60-X84)	2.52
	Esések (BNO-10.:W00-W19)	2.17
	Külső okok (BNO-10.:V01-Y98)	2.04
	Balesetek (BNO-10.:V01-X59)	1.90
	Alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozás	1.46
65+ éves nők	Heveny szívinfarktus (BNO-10.:I21-I22)	1.81
	Öngyilkosság (BNO-10.:X60-X84)	1.47
	Emésztőrendszer betegségei (BNO-10.:K00-K93)	1.15
	Méhnyak rosszindulatú daganata (BNO-10.:C53)	1.11

Forrás: Népegészségügyi Elemzési Központ Információs Rendszer (NEKIR), Nemzeti Népegészségügyi Központ, 2020

Az elemzés szerint korosztálytól függően eltérőek a halálokok, de általános problémának tekinthető az alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozás, közúti- és egyéb balesetek, öngyilkosság, emésztőrendszer betegségei. A 25-64 éves korosztályban a magas napsütéses órák száma, nem megfelelő fényvédelem és alacsony rendszeres szűrési hajlam/hozzáférhetőség miatt kiemelkedően magas a bőr rosszindulatú daganatainak az előfordulása és az ezzel összefüggő halálozás.

Az egészségkép fontossága

Az egészségkép pontjaiban felsorolt állapotok elemzése és az ott feltárt és fejleszthető, javítható hiányosságok mindig is egy adott járás vagy épen település, fejlesztési stratégiájának a részét kell, hogy képezzék, mely stratégiába az adott járás vagy épen település jövőjét és fejlődését gyarapodását szolgálja,

Feladat még a jövőben, a mindenkor felelős vezetőknek (kiemelt fókuszcsoporthoz 1.3.), az egészségképében szereplő pontok járásra vonatkozó relevanciájának, és kiemelésének eldöntése. A pontos, értékes és hasznos elemzés érdekében javasolt és elvárt, hogy a járási települési lehetőségeikhez mértén segítsék a feladat megvalósítását.

1.2. Szükségletek és igények.

A helyi szükségletek és igények felmérése alapján lehet képet kapni a járásban élők érdekeltségi rendszeréről, cselekvési hajlandóságáról. A szükségletek és igények szorosan nem választhatóak el a szereplőktől, mivel a szükségleteket és igényeket a szereplők határozzák meg.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos lakossági szükségletek és igények felmérése alapvető EFI feladat.

Az EFI alapfeladatok sikeressége függ a szükségletek és igények ismeretétől.

A reprezentatív felmérés jelentős humán és pénzbeli erőforrást igényel (pl. kérdőívek kidolgozása, reprezentativitás érdekében megfelelő szereplői csoport lista felállítása, szereplők értesítése és felkeresése, kikérdezők kiképzése, kérdőívek felvétele, adatelemzése, interpretálása).

Az egész járásra kiterjedő reprezentatív felmérés nem megvalósítható célkitűzés, de irányított szelektált, kisebb szereplői csoportok kikérdezése már megvalósítható.

A szereplők különböző csoportjainak szükségletei és igényei eltérőek lehetnek, sőt egy csoporton belül is lehetnek különbségek.

1.3. Szereplők

A szereplőkön nem csak kizárólagosan a lakosságot értjük. Fontos fókuszcsoporthoz kialakítása. Fókuszcsoporthoz olyan szereplőket kell kiválasztani, akiknek fontos szerepük és befolyásuk van, a járás településeinek élők életére és így egészségére. Például politikusok, polgármesterek, pedagógusok, háziorvosok, egyházi képviselők, vállalkozók. Szereplőket lehet kor, nem, iskolai végzettség szerint is szétválasztani.

Javasolt fókuszcsoporthoz

Kiemelt fókuszcsoporthoz, a Társulási Tanács vezetőjéből és tagjaiból áll össze. Kiemelik az egészségképben felsoroltak közül, a járásra fontos állapotokat. Meghatározzák a járási stratégia kiemelt céljait.

Járási fókuszcsoporthoz, a járás életét befolyásoló csoport, mely szükség esetén tovább szűkíthető, például csak pedagógusok.

2. Járási stratégia

A járási egészségterv szűkebb értelemben olyan népegészségügyi stratégiai tervezést megalapozó dokumentum, amely rögzíti a lakosság egészségének megőrzéséhez, fejlesztéséhez és a betegségek megelőzéséhez szükséges elérendő célokat.

A járási stratégia tágabb értelemben a járási helyi sajátosságában fellelhető összes problémára megoldást keres és javasol.

Általános cél a járásban élők egészségének megőrzése, fejlesztése, az egészséges életmód kialakításának ösztönzése és a betegségek megelőzése interszektorális együttműködés, társadalmi és egyéni szerepvállalás által.

A célok lehetnek rövid, közép és hosszú távúak.

A Mórahalmi Járás helyi sajátosságait figyelembe véve a járási stratégia rövid, közép és hosszú távú általános céljai a következők:

2.1. Rövid és középtávú célok:

- több legyen az egészségesebben táplálkozók száma
- csökkenjen a dohányzók száma
- mérséklődjön az elszívott dohánytermékek száma
- kevesebb legyen az elhízott személyek száma
- csökkenjen az alkoholbetegek száma
- mérséklődjön az alkoholfogyasztás
- javuljon a járási testtömeg-index

- mérséklődjön a megélt stressz mértéke
- kevesebb legyen az állandósult stresszben élők száma
- növekedjen a rendszeres testmozgást végzők száma
- kevesebb legyen a kezeletlen magasvérnyomással élők száma
- emelkedjen a népegészségügyi szűrővizsgálatokon (különös tekintettel a mammográfián, méhnyakrák és vastagbélrák szűrésén) megjelentek száma
- nőjön azon személyek száma, akiknek egyéni egészségtervük van

2.2. Hosszútávon elérhető célok:

- többen egészségesebbnek érezzék magukat
- nőjön az egészségben eltöltött életevek száma
- csökkenjen az elkerülhető halálozások száma
- csökkenjen a dohányzással összefüggésbe hozható halálozások száma
- csökkenjen az alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható halálozások száma

A Mórahalmi Járás helyi sajátosságait figyelembe véve a járási stratégia kiemelt céljai a következők.

2.3. Járás stratégia kiemelt céljai

2.3.1. 2020 évben

A járási egészségterv tárgyévi feladatainak megvalósításáról készült beszámoló társulás elé terjesztésére 2020. novemberében sor került, azt a társulás elnöke a 63/2020. (XI.30.) Elnöki határozatával jóváhagyta, ezen döntést utóbb a társulási tanács külön döntésével megerősítette.

- partneri együttműködés létrehozása
- bevonáson alapuló problémalista felállítása
- járás szintű egységes egészségkommunikációhoz szükséges hálózat felállítása és működtetése
- járás szintű egészségügyi adatgyűjtés helyzetkép meghatározáshoz (Egészségkép)
- járás minden általános iskolájában és szakképző iskolájában működő teljeskörű iskolai egészségfejlesztés
- járás minden településén elérhető életmódváltó program
- járás minden településén elérhető egészségfejlesztési program idősnek
- dohányzás, alkohol, mobil/számítógép/internet, kábítószer, szerencsejáték okozta szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése, betegek számának mérséklése

- demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató stratégia kidolgozása

2.3.2. 2021 évben

A 2020-as évben a 63/2020. (XI.30.) Elnöki határozattal a 2021-es évre vonatkozóan meghatározott célokat az alábbiakban ismertetjük.

A járási egészségterv tárgyevi feladatainak megvalósításáról készült beszámoló társulás elé terjesztésére 2021. novemberében sor került, azt a társulási tanács a 2021. november 19-ei társulási tanácsülésén fogja tárgyalni.

- öngyilkosságok számának csökkentése
- egészséges életmód kialakításának és fenntartásának támogatása
- dohányzás, alkohol, mobil/számítógép/internet, kábítószer, szerencsejáték okozta szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése, betegek számának mérséklése
- működő partneri együttműködés
- bevonáson alapuló problémalista felállítása
- járás szintű egységes egészségkommunikációhoz szükséges hálózat működtetése
- járás minden általános iskolájában és szakképző iskolájában működő teljeskörű iskolai egészségfejlesztés
- demencia okozta egészségügyi és társadalmi teher csökkentésére irányuló feladatok ellátása
- Társulás vezetője által javasolt célok.
 - Szociálisan hátrányos helyzetűekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása
 - Mindenki számára elérhető testmozgás programok
 - Krónikus betegekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek (diabétesz és szívbeteg klub)
 - Szorosabb együtt működés Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátásával a Kábítószer egyeztető fórummal KEF.
 - Gyermekkori obezitás elleni küzdelem
 - Mentális vagy egészségügyi problémákkal küzdő gyermekek egészségfejlesztésének támogatása.

2.3.3. 2022 évben

A 2022. év járási stratégia céljai és feladatai a 2021. 11. havi tárulási tanácsülésen kerülnek megvitatásra.

A 2022. évre javasolt járási stratégia kiemelt céljai:

- 2021-ben meghatározott és javasolt célok folytatása,
- Az egészségképében szereplő pontok járásra vonatkozó relevanciájának, és kiemelésének eldöntése,
- Az EFI 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladok támogatása.

3. Intézkedési feladatok/Egészségfejlesztési Programterv

A népegészségügyi célok elérését segíti az összehangolt, országosan egységes iránymutatás, ezért az EFI-k által végzett tevékenységek eredményességének növelése érdekében minden EFI-re vonatkozóan egységes feladat lista került megalkotásra 2021 márciusában az EMMI által.

Az EMMI által meg alkotott egységes feladatlista alapján az EFI elkészítette a 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervét.

Az EFI 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladatokat – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – a Mórahalmi Járási Egészségtervvvel összehangolva kell megvalósítani.

Az EFI 2021 évi Egészségfejlesztési Programterveben megfogalmazott feladatok a helyi sajátosságokat figyelembe vevő stratégia és összehangolt, országosan egységes iránymutatás alapján kialakított intézkedési feladatokat foglalja magában.

Az EFI rendelkezik lelki egészségközponttal (LEK funkció/program)

Az EMMI iránymutatása alapján 4 fő tématerület került kialakításra

- 1 Közösségi egészségfejlesztési szolgáltatások
- 2 Egyéni egészségfejlesztési szolgáltatások
- 3 Egészségkommunikáció
- 4 Együttműködés

Az EFI 2021 évi teljes Egészségfejlesztési Programterve:

1. Közösségi egészségfejlesztési szolgáltatások

1.1. Gyermeket tervező, illetve gyermekes családokra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításában való részvétel (Részben LEK program)

- Program neve: Gyermeket tervező, illetve gyermekes családokra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek

1.2. Idősebb (különösen a 65 éves és afeletti) korosztályra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel

- Program neve: Idősebb (különösen a 65 éves és afeletti) korosztályra irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek

1.3. Szociálisan hátrányos helyzetűekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása

- Program neve: Szociálisan hátrányos helyzetűekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek

1.4. Krónikus betegekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel

- Program neve: Krónikus betegekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek

1.5. Egészségkockázatok csökkentésére irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel (a járványügyi feltételek mindenkor betartásával online és jelenléti formában – a szabadtéren végezhető programok preferálásával)

Az 1.5. pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) az önszorgató csoportok létrejöttének és működtetésének támogatása az EFI-k által online formában
- b) csoportos, illetve közösségi eseményekhez illeszkedő testmozgásprogramok megvalósítása az otthoni és munkahelyi stressz oldásához, a társas kapcsolatok erősítéséhez (18-64 éves korosztály)

- c) rendszeres, életvitelszerű testmozgást ösztönző közösségi programok szervezése, bonyolítása (64 év felett)
- Program neve: **Egészségkockázatok csökkentésére irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek**
- Prior programok nevei:
 - a) Önszorgító csoportok létrejöttének és működtetésének támogatása
 - b) Csoportos, illetve közösségi eseményekhez illeszkedő testmozgásprogramok
 - c) Rendszeres, életvitelszerű testmozgást ösztönző közösségi programok

1.6. Köznevelési intézmények egészségfejlesztési tevékenységének szakmai támogatása, megvalósításában való részvétel

Az 1.6 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) Teljeskörű Iskolai Egészségfejlesztéssel kapcsolatos szakmai anyagok ajánlása;
- b) Köznevelésben résztvevő diákok önkéntesként történő bevonása, közösségi szolgálat teljesítése révén
- Program neve: **Köznevelési intézmények egészségfejlesztési tevékenységének szakmai támogatása**
- Prior programok nevei:
 - a) Teljeskörű Iskolai Egészségfejlesztéssel kapcsolatos szakmai anyagok ajánlása
 - b) Köznevelésben résztvevő diákok önkéntesként történő bevonása, közösségi szolgálat teljesítése révén

1.7. Munkahelyi egészségfejlesztés szakmai támogatása, megvalósításban való részvétel (LEK program)

Az 1.7 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) Munkahelyi egészségfejlesztésre vonatkozó ajánlások eljuttatása a járás munkaadóihoz, egészséges, tiszta munkakörnyezet kialakításának ösztönzése
- Program neve: **Munkahelyi egészségfejlesztés**
- Prior programok nevei:
 - a) Munkahelyi egészségfejlesztésre vonatkozó ajánlások eljuttatása a járás munkaadóihoz, egészséges, tiszta munkakörnyezet kialakításának ösztönzése

1.8. Szülői készségek fejlesztése (LEK program)

- Program neve: **Szülői készségek fejlesztése**

1.9. Mentális egészségfejlesztés (LEK program)

Az 1.9 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) A lakosság, azon belül kiemelten a családok lelki egészségének támogatása együttműködésben az egyházakkal, civil szervezetekkel és helyi közösségekkel
 - b) Magas kockázatú csoportok számára nyújtott, mentális segítő szolgáltatások nyújtása – telefonos és online formában
- Program neve: **Mentális egészségfejlesztés**
 - Prior programok nevei
 - a) Családok lelki egészségének támogatása
 - b) Magas kockázatú csoportok számára nyújtott, mentális segítő szolgáltatások

1.10. Depresszió és öngyilkosság megelőzési programok megvalósítása (LEK program)

- Program neve: **Depresszió és öngyilkosság megelőzési programok**

2. Egyéni egészségfejlesztési szolgáltatások

2.1. Egyéni kockázati felmérés standard mérőeszközök segítségével: testtömegindex meghatározás, háskörfogat mérés, dohányzási szokás felmérése alkoholfogyasztási szokás felmérése, mentális egészség felmérése

Az 2.1 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) A dohányzás prevenciót és leszokás támogatást célzó egészségfejlesztési szolgáltatások igénybevételének előmozdítása, valamint szakmai kompetencia birtokában a szolgáltatás nyújtása
- Program neve: **Egyéni kockázati felmérés standard mérőeszközök segítségével**
 - Prior Program neve:
 - a) A dohányzás prevenciót és leszokás támogatást célzó egészségfejlesztési szolgáltatások

2.2. Egyéni kockázatfelmérés eredménye alapján, szükség esetén rövid intervenció vagy alapellátás, szakellátás felé történő irányítás

- Program neve: Egyéni kockázatfelmérés eredménye alapján, szükség esetén rövid intervencióban vagy alapellátás, szakellátás felé történő irányítás

3. Egészségkommunikáció

3.1. Internetes megjelenés (pl. honlap, aloldal, közösségi média) működtetése, folyamatos frissítése

- Program neve: Internetes megjelenés

3.2. Egészséges életmódra vonatkozó egészségkommunikáció, szervezett szűrésre történő mozgósítás és szolgáltatásba irányítás

- Program neve: Egészséges életmódra vonatkozó egészségkommunikáció, szervezett szűrésre történő mozgósítás és szolgáltatásba irányítás

3.3. Egészséges életmódra vonatkozó ismeretterjesztő előadások szervezése

A 3.3 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) A mindenkori járványügyi előírások betartásával online és jelenléti formában történő programok megvalósítása
- Program neve: Egészséges életmódra vonatkozó ismeretterjesztő előadások szervezése
- Prior program neve
- a) A mindenkori járványügyi előírások betartásával online és jelenléti formában történő programok megvalósítása

3.4. EFI tevékenységéről rendezvényeken történő tájékoztatók megtartása (online formában)

- Program neve: EFI tevékenységéről rendezvényeken történő tájékoztatók megtartása

3.5. Helyi egészségkommunikációs kampányok megvalósítása, részvétel országos kampányokban

A 3.5 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) Országos egészségkommunikációs kampányban való részvétel (amennyiben releváns). A szervezett népegészségügyi szűrésekre való ösztönzés plakátok, szórólapok, kiadványok segítségével
- Program neve: **Helyi egészségkommunikációs kampányok megvalósítása**
- Prior Program neve:
- a) Országos egészségkommunikációs kampányban való részvétel

4. Együttműködés

4.1. A járásban egészségfejlesztésben tevékenykedők, illetve potenciálisan bevonhatók elérhetőségi adatbázisának aktualizálása

A 4.1 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) Az EFI által megvalósított programokhoz önkéntesek toborzása és a programok lebonyolításban való önkéntesek részvételének ösztönzése
- Program neve: **A járásban egészségfejlesztésben tevékenykedők, illetve potenciálisan bevonhatók elérhetőségi adatbázisának aktualizálása**
- Prior Program neve:
- a) Az EFI által megvalósított programokhoz önkéntesek toborzása és a programok lebonyolításban való önkéntesek részvételének ösztönzése

4.2. Érdekcsoporttérkép aktualizálása

- Program neve: **Érdekcsoporttérkép aktualizálása**

4.3. Járási egészségzövetségek, egészségügyi és interszektoriális együttműködések kialakításának kezdeményezése (kiemelten az alapellátással, a kormányhivatalok népegészségügyi feladatokat ellátó szervezeti egységeivel, az önkormányzatokkal, oktatási intézményrendszerrel), működtetésében való részvétel

- Program neve: **Járási egészségzövetségek, egészségügyi és interszektoriális együttműködések kialakításának kezdeményezése, működtetésében való részvétel**

4.4. *Egészségfejlesztéssel kapcsolatos lakossági igények felmérése, gyűjtése*

- Program neve: **Egészségfejlesztéssel kapcsolatos lakossági igények felmérése, gyűjtése**

4.5. *Járási egészségtervek készítésének szükség szerinti kezdeményezése, készítésében, megvalósításában való részvétel*

- Program neve: **Járási egészségtervek készítése**

4.6. *Területi EFI-csoport kialakításában és működtetésében való részvétel*

- Program neve: **Területi EFI-csoport kialakításában és működtetésében való részvétel**

4.7. *EFI munkatársak központi szakmai továbbképzésen vagy tréningen való részvétele*

A 4.7 pontban az alapfeladatok mellett a 2021. évi kiemelt prioritású feladatok:

- a) Az EMMI és NNK által előirányzott képzéseken való részvétel
- b) NEK Kft. által szervezett online tréningeken történő részvétel
- c) A DLTK által szervezett programozott dohányzás leszokást támogató képzés sikeres elvégzése minimum 1 fő/EFI (kivéve ahol ez már teljesült)
- Program neve: **EFI munkatársak központi szakmai továbbképzésen vagy tréningen való részvétele**
- Prior Programok nevei:
 - a) Az EMMI és NNK által előirányzott képzéseken való részvétel
 - b) NEK Kft. által szervezett online tréningeken történő részvétel
 - c) A DLTK által szervezett programozott dohányzás leszokást támogató képzés sikeres elvégzése

Megjegyzés

Az EFI programok a járványügyi feltételek mindenkor betartásával online és/vagy jelenléti formában, a szabadtéren végezhető programok preferálásával történik.

Az aktuális járványügyi helyzet korlátozhatja a programok megvalósulását. A megvalósítandó programok az aktuális járványügyi helyzetnek megfelelően valósulhatnak meg.

3.1. Jóváhagyott intézkedési feladatok

A Társulási Tanács által korábban már jóváhagyott feladatok (korábban operatív)

3.1.1. 2020 évi járási kiemelt feladatok

A 2020-as évben a következő feladatok kerültek meghatározásra az egészségtervben szereplő stratégiai célok elérésének érdekében (a beszámoló 2020. november folyamán került elfogadásra):

1. járási partneri együttműködés létrehozása egészségünkért
2. járási egészség-problémalista felállítása
3. járási egészségkommunikáció elindítása
4. járási egészségügyi helyzetfelmérés és értékelés
5. teljeskörű iskolai egészségfejlesztés bevezetése
6. Tudatos Fogyás Program járás-szintű kiterjesztése
7. idősök egészségfejlesztésnek járás-szintű kiterjesztése
8. szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló programok megvalósítása
9. demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató stratégia kidolgozása

3.1.2. 2021 évi járási kiemelt feladatok

A 2021-es évben a következő feladatok kerültek meghatározásra a korábbi egészségtervben szereplő célok elérésének érdekében (a beszámoló a 2021 11. havi társulási tanácsülésen került elfogadásra):

1. öngyilkosság megelőzésére irányuló feladatok ellátása
2. egészséges életmódot támogató programok megvalósítása
3. szenvedélybetegségek megelőzésére és kezelésére irányuló feladatok megvalósítása
4. járási partneri együttműködés működtetése
5. járási egészség-problémalista aktualizálása a lakosok bevonásával
6. járási egészségkommunikáció folytatása
7. teljeskörű iskolai egészségfejlesztés támogatása
8. demencia megelőzését, korai stádiumban történő felismerését és kezelését támogató feladatok

3.2. Javasolt intézkedési feladatok

Az EFI 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladatait – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – a Móraalmi Járási Egészségtervvel összehangolva kell megvalósítani.

3.2.1. 2022 évi járási kiemelt (operatív) feladatok

1. 2021 évre meghatározott járási kiemelt (operatív) feladatok folytatása
2. Társulás vezetője javasolt célok folytatása
 - Szociálisan hátrányos helyzetűekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek szakmai támogatása
 - Mindenki számára elérhető testmozgás programok
 - Krónikus betegekre irányuló közösségi egészségfejlesztési tevékenységek (diabétesz és szívbeteg klub)
 - Szorosabb együtt működés Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Ellátásával a Kábítószer egyeztető fórummal KEF.
 - Gyermekkori obezitás elleni küzdelem
 - Mentális vagy egészségügyi problémákkal küzdő gyermekek egészségfejlesztésének támogatása.
3. Az egészségképében szereplő pontok járásra vonatkozó relevanciájának, és kiemelésének eldöntése.
4. Az EFI 2021 évi Egészségfejlesztési Programtervében felsorolt feladatok végzése a helyi sajátosságok figyelembevételével.

4. Ellenőrzés és nyomon követés

4.1. Ellenőrzés

A Társulás a Mórahalom Járásra vonatkozó járási egészségterv elkészítésével, ezt követően az éves operatív feladatok meghatározásával, továbbá a feladatok megvalósításával az EFI-t bízta meg.

A Társulási Tanács a tárgyévre vonatkozó Móraalmi Járási Egészségtervét évente a 11. havi ülésen megtárgyalja abban foglaltakat egyetértés esetén elfogadja és jóváhagyja.

A Társulási Tanács a tárgyévet megelőző egészségtervben megfogalmazott feladatok végrehajtásáról és a tárgyév egészségtervében megfogalmazott következő évi feladatairól évente a 11. havi ülésen beszámolási kötelezettséget írt elő.

4.2. Nyomon követés

A Társulási Tanács által jóváhagyott feladatok felügyelete, nyomon követése az EFI feladata.

Nyomon követés a jóváhagyott feladatok:

- dokumentálása és sikerességének meghatározása.
- járásra gyakorolt hatásának meghatározása.

A nyomon követés fontossága a mért vagy meghatározott eredmények alapján, szükséges változtatások vagy új javaslatok megalkotásában rejlik.